

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk

5431269

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 25 april 2024

Onderwerp Prejudiciële vragen Raad van State inzake derdelanders uit Oekraïne

Geachte heer/mevrouw,

Via deze brief informeer ik u over de laatste stand van zaken met betrekking tot derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in Oekraïne (hierna: derdelanders).

Vandaag heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) bekend gemaakt prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJEU) over het moment waarop de bescherming aan deze derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht Oekraïne eindigt. Op 17 januari 2024 oordeelde de Afdeling dat uit de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna: RTB) volgt dat de tijdelijke bescherming van derdelanders eindigt op 4 maart 2024. Op de op basis daarvan genomen terugkeerbesluiten volgden diverse beroepen bij rechtbanken waarin deze uitspraak ter discussie werd gesteld. De Afdeling heeft vandaag besloten om het moment waarop de bescherming eindigt te toetsen bij het HvJEU. Gezien deze ontwikkeling ben ik genooddaakt om derdelanders tot de beantwoording van de prejudiciële vragen door het HvJEU weer dezelfde rechten te verlenen als de ontheemden die onder de RTB vallen.

Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de opvang van derdelanders door gemeenten en particulieren. Hieronder worden de gevolgen en het mogelijke handelsperspectief voor gemeenten (verder) toegelicht.

Wat betekent dit voor derdelanders en gemeenten?

Dit betekent dat de gevolgen van de beëindiging van de RTB voor derdelanders bevroren. Ik wil benadrukken dat gemeenten die de opvang rondom 2 april jl. beëindigd hebben dit rechtmatig hebben gedaan. Deze bevriezing geldt voor derdelanders die zijn (her-)ingeschreven in de BRP, ook voor wie nog geen voorlopige voorziening of ordemaatregel was gevraagd en/of is getroffen. Dordelanders die Nederland hebben verlaten met gebruikmaking van het remigratiebeleid of andere terugkeerondersteuning of anderszins het EU-Schengengebieden hebben verlaten vallen niet onder deze groep voor wie de

bevriezing geldt.¹ Deze bevrozing geldt tot het moment waarop het HvJEU een uitspraak heeft gedaan, maar in beginsel niet langer dan tot en met 4 maart 2025.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Dit heeft gevolgen voor de groep zelf en voor gemeenten die derdelanders opvangen:

Datum
22 april 2024

Ons kenmerk
5431269

Opvang en verstrekkingen

Deze groep derdelanders behoudt het recht op opvang en verstrekkingen zoals uitgelegd in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO). Dit betekent dat u opvang kunt blijven bieden zoals gebruikelijk en de kosten hiervoor kunt declareren via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO). Ook het leefgeld kan worden uitgekeerd, indien daar op grond van de RooO aanspraak op bestaat.

Zorg

De regeling Medische Zorg ontheemden uit Oekraïne (RMO) blijft gedurende de periode van bevrozing van kracht. Derdelanders met een zorgbehoefte kunnen hierdoor weer via de gebruikelijke wijze zorg ontvangen. Een groep derdelanders is administratief geplaatst bij het COA omdat zij kenbaar had gemaakt hun asielaanvraag door te willen zetten. Deze derdelanders vallen daarom onder de RMA in plaats van de RMO. Derdelanders die reeds onder de RMA vallen, zullen hier ook onder blijven vallen vanwege uitvoeringstechnische redenen.

Recht op arbeid

De groep derdelanders behoudt gedurende de periode van bevrozing het recht om te mogen werken.

Verblijfsbewijs

Op de verblijfsbewijzen van de derdelanders waarvan de tijdelijke bescherming van rechtswege per 4 maart 2024 is geëindigd, staat de datum van 4 september 2023. De IND zal de groep derdelanders zo snel als mogelijk van een verblijfsbewijs in de vorm van een sticker voorzien waardoor zij gedurende de periode van bevrozing in het bezet zijn van een rechtmatig verblijfsbewijs. Zij zullen op korte termijn van de IND een brief ontvangen met informatie over (o.a.) het ophalen van deze sticker.

Asielprocedure

Er is een aantal derdelanders dat reeds kenbaar heeft gemaakt zijn asielaanvraag te willen doorzetten. Voor deze derdelanders geldt dat zij per 4 maart 2024 (administratief) overgeplaatst zijn naar het COA.

Ook voor hen geldt dat de bevrozing van toepassing is. De derdelanders voor wie de behandeling van de asielprocedure loopt, zullen door de IND worden geïnformeerd over de verdere afhandeling. De derdelanders die reeds zijn overgegaan naar het COA in verband met hun asielaanvraag blijven in principe in de COA-opvang. De derdelanders die zich nog in de gemeentelijke opvang bevinden, blijven in de gemeentelijke opvang. Dat geldt ook indien zij in de beroepsfase van hun asielprocedure zitten.

Tot slot

Door het stellen van prejudiciële vragen door de Afdeling en de bevrozingsmaatregel ontstaat opnieuw een andere situatie. Dit roept ongetwijfeld

¹ In de bijlage vindt u de handelswijze voor gemeenten over derdelanders die de opvang hebben verlaten na 4 maart jl.

vragen op. Om deze vragen zo goed mogelijk te beantwoorden is mijn ministerie bereikbaar via de front office derdelanders Oekraïne (derdelanders.oekraïne@minjenv.nl en 088-0430500). Daarnaast worden er webinars georganiseerd voor gemeenten, waarin het ministerie en andere betrokken organisaties u informeren over actualiteiten.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Datum
22 april 2024

Ons kenmerk
5431269

De ontstane situatie vraagt wederom inspanningen van gemeenten en betrokken medewerkers. Voor de getoonde inzet en flexibiliteit wil ik opnieuw mijn waardering uitspreken.

Met vriendelijke groet,

Eric van de Burg
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Vertrokken derdelanders

In lijn met de eerdere handelswijze ten aanzien van de beëindiging van de opvang zijn er sinds 4 maart jl. derdelanders vertrokken uit de gemeentelijke opvang en uit Nederland, al dan niet door middel van het remigratiebeleid of andersoortig terugkeerbeleid. Ook zijn er gemeenten begonnen met het beëindigen van de gemeentelijke opvang na het aflopen van de 28 dagen vertrektermijn op 2 april jl.

Ten aanzien van de vertrokken derdelanders geldt het volgende:

1. Derdelanders die nog in de BRP staan ingeschreven moeten weer worden opgenomen in de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (hierna: GOO), tenzij de derdelander Nederland heeft verlaten met gebruikmaking van het remigratiebeleid of andere terugkeerondersteuning;
2. Voor derdelanders die reeds zijn uitgeschreven uit de BRP geldt:
 - A. Gedurende de periode van de bevrozing is het beleid dat een derdelander die eerder rechten ontleende aan de Regeling opvang ontheemden Oekraïne en zich heeft laten uitschrijven opnieuw wordt ingeschreven als:
 - i. De derdelander zich na 4 maart 2024 heeft laten uitschrijven uit de BRP;
 - ii. De derdelander zich vóór 4 mei 2024 meldt bij de gemeente voor her-inschrijving;
 - iii. De derdelander Nederland niet heeft verlaten met gebruikmaking van het remigratiebeleid of andere terugkeerondersteuning; en
 - iv. Er geen aanwijzingen zijn dat de derdelander het EU-Schengengebied heeft verlaten.
 - B. Als de gemeente is overgegaan tot (collectieve) uitschrijving uit de BRP is de regel dat de derdelander die eerder rechten ontleende aan de RooO tijdens de periode van bevrozing opnieuw wordt ingeschreven indien:
 - i. De derdelander rechtmatig verblijf had onder de RTB (hij/zij zat in de opvang) op het moment van uitschrijving door de gemeente; en
 - ii. De derdelander vanaf het moment van de eerdere inschrijving in de BRP rechtmatig in Nederland heeft verbleven.